

ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE

MSSP 1. ROČNÍK

HISTORIE

- ◉ **1924** Ženevská deklarace práv dítěte
- ◉ **1959** Deklarace práv dítěte přijatá Valným shromážděním Organizace Spojených národů
- ◉ **20.11.1989** v New Yorku přijata Úmluva o právech dítěte
- ◉ **30.9.1990** podepsána jménem ČSFR
- ◉ **2.9.1990** vstoupila v platnost v ČSFR

POJEM DÍTĚTE

- děti jsou považovány většinou za malé dospělé a „majetek rodičů“
- ⊙ od 18. stol.
 - Děti jsou vnímány jako samostatná společenská vrstva
- ⊙ 1. polovina 20. století
 - - vznikají zákony na ochranu dětí
 - - děti už nejsou soukromým majetkem rodičů
 - - ochranu ano, soucit ne
 - - ne objekty charity, ale lidské bytosti s právy
- ⊙ 2. polovina 20. století
 - - je třeba lépe chápat psychické potřeby dětí
 - - nejen příprava na dospělost, ale vlastní hodnota dětství
 - - děti mají své vlastní zájmy (x zájmy dospělých)
 - - děti nejsou pasivními příjemci rodičovského působení

MYŠLENKOVÝ POSUN

- Ženevská deklarace (1924)
 - Děti jsou objekty zákona
 - „... dítě musí dostat“
- Deklarace OSN (1959)
 - Děti jsou právními subjekty
 - „Dítě bude užívat všech práv ...“
- Úmluva o právech dítěte (1989)
 - Děti jsou plnoprávními osobami a jejich potřeby jsou práva, který svět dospělých musí respektovat a naplňovat.

ČTYŘI ZÁKLADNÍ ZÁSADY

- ◉ Nepřípustnost diskriminace (čl. 2)
- ◉ Zájem dítěte (čl. 3)
- ◉ Zachování života a jeho rozvoj (čl. 6)
- ◉ Spoluúčast (čl. 12)

KOHO SE TÝKÁ?

Článek 1

- ◉ Dítě - každá lidská bytost mladší 18 let
- ◉ pokud se ho netýká dřívější dosažení zletilosti

PRÁVA PRO KAŽDÉ DÍTĚ

Článek 2

- Respektovat
a zabezpečit práva
 - každému dítěti
 - bez jakékoliv
diskriminace

ZÁJEM DÍTĚTE

Článek 3

- ◉ Je předním hlediskem
- ◉ Respektují se práva a povinnosti rodičů
- ◉ Instituce, služby a zařízení musí odpovídat standardům

OPATŘENÍ STÁTU

Článek 4

- učiní potřebná opatření k provádění práv uznaných touto úmluvou

PRÁVA RODIČŮ

Článek 5

- ⦿ Rodiče orientují a usměrňují dítě při výkonu práv v souladu s místním obyčejem a v souladu s jeho rozvíjejícími se schopnostmi.

ÚMLUVA ZARUČUJE PRÁVO

Článek 6

- Na život

ÚMLUVA ZARUČUJE PRÁVO

Článek 7

- ◉ Na registraci ihned po narození
- ◉ jméno
- ◉ národnost
- ◉ státní příslušnost
- ◉ (znát své rodiče)
- ◉ péči rodičů

ÚMLUVA ZARUČUJE PRÁVO

Článek 8

- ⊙ Na zachování totožnosti
 - Státní příslušnost
 - Jméno
 - Rodinné svazky

ODDĚLENÍ OD RODIČŮ

Článek 9

- ⦿ Nesmí být proti jejich vůli (s výjimkami)
 - Všichni se účastní řízení
 - Zajištěn kontakt s oběma rodiči
 - Poskytují se informace

POBYT V RŮZNÝCH STÁTECH

Článek 10

- ◉ Vstřícné posuzování žádostí
- ◉ Právo udržovat kontakt s oběma rodiči
- ◉ Opustit zemi i vstoupit do ní

NEZÁKONNÉ PŘEMÍSTOVÁNÍ DĚTÍ

Článek 11

- ⊙ Právo na ochranu ze strany státu v případě, že je dítě nezákonně uneseno nebo drženo v zahraničí (např. jedním z rodičů).

RESPEKT K NÁZORŮM DÍTĚTE

Článek 12

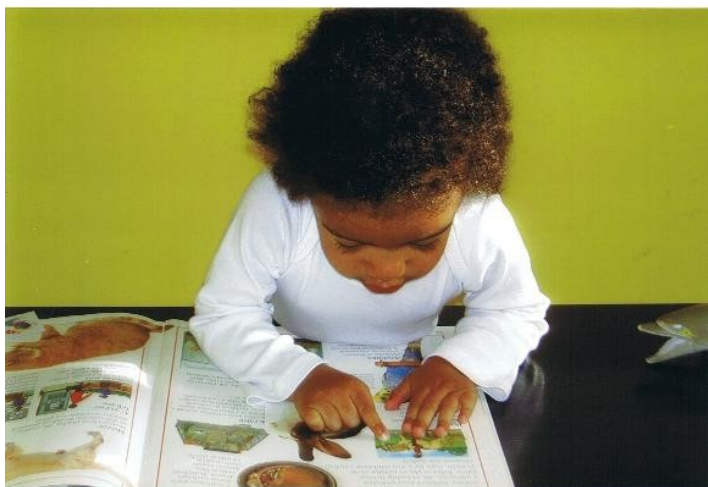
- ◉ Patříčná pozornost
- ◉ Musí být vyslyšeno vždy

SVOBODA PROJEVU

Článek 13

- ⊙ Právo na svobodu projevu zahrnuje svobodu
 - vyhledávat
 - přijímat
 - a rozšiřovat informace bez ohledu na hranice.

SVOBODA MYŠLENÍ

Článek 14

- Právo na svobodu myšlení, svědomí, náboženství
- Rodiče usměrňují dítě způsobem, který odpovídá jeho rozvíjejícím se schopnostem.

„KROUŽKY“

Článek 15

- ◉ Právo na sdružování a pokojné shromažďování

PRÁVO NA SOUKROMÍ

Článek 16

- Právo na:
- Soukromý život
- Rodinu
- Korespondenci
- Čest
- Pověst

PRÁVO NA INFORMACE

Článek 17

- ◉ zaměřené na rozvoj sociálního, duchovního a mravního blaha dítěte.

ODPOVĚDNOST RODIČŮ

Článek 18

- ◉ Za výchovu a vývoj dítěte
- ◉ Služby a zařízení péče o děti

DÍTĚ JE CHRÁNĚNO

Článek 19

- ◉ před jakýmikoli formami zneužívání
- ◉ Postupy a prevence

DÍTĚ MIMO RODINU

Článek 20

- Právo na zvláštní ochranu a pomoc poskytovanou státem.
- Při volbě řešení je nutné dbát na jeho kulturní původ.

**STÁTNÍ SYSTÉM PÉČE
O OHROŽENÉ DĚTI ČEKÁ JIŽ 20 LET
NA SVOU REFORMU**

OSVOJENÍ

Článek 21

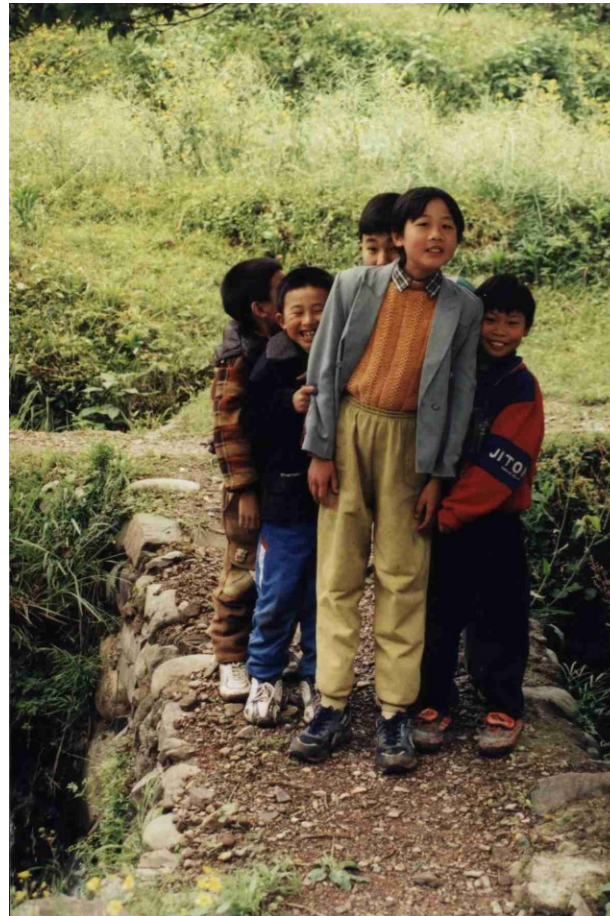
- ◉ je nutné zabezpečit, aby se v první řadě bral do úvahy zájem dítěte.

DĚTI CIZINCI

Článek 22

- Právo dítěte, žadajícího o přiznání statutu azylanta, na zvláštní ochranu.

DĚTI S POSTIŽENÍM

Článek 23

- ◉ právo na plný a řádný život
- ◉ v podmínkách zabezpečujících důstojnost,
- ◉ podporujících sebedůvěru
- ◉ a umožňujících aktivní účast dítěte ve společnosti.

ZDRAVOTNICKÉ SLUŽBY

Článek 24

- ⦿ Právo na dosažení nejvýše dosažitelné úrovně zdravotního stavu a na využívání léčebných zařízení.

ZACHÁZENÍ S DÍTĚTEM

Článek 25

- ◉ Právo dítěte na pravidelné hodnocení zacházení s dítětem a všech dalších okolností spojených s jeho umístěním.

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Článek 26

- ⦿ Právo na výhody sociálního zabezpečení.

ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ

Článek 27

- ◉ Právo na životní úroveň nezbytnou pro jeho tělesný, duševní, duchovní, mravní a sociální rozvoj.

VZDĚLÁNÍ

Článek 28

- Právo na vzdělání
- Kázeň ve škole

VÝCHOVA

Článek 29

- ◉ zaměřená na přípravu na aktivní život dospělého a zodpovědného člověka

NÁRODNOSTNÍ MENŠINY

Článek 30

- ⦿ vlastní kultura
- ⦿ vlastní náboženství
- ⦿ vlastní jazyk

VOLNÝ ČAS

Článek 31

- ◉ odpočinek a volný čas
- ◉ účast ve hře a oddechové činnosti
- ◉ účast na kulturním životě a umělecké činnosti.

PRÁCE

Článek 32

- ⦿ Hospodářské vykořisťování
- ⦿ Nebezpečná práce

DROGY

Článek 33

- ⦿ ochrana před drogami
- ⦿ nezákonná výroba
- ⦿ obchodování

ZNEUŽÍVÁNÍ

Článek 34

- ◉ Sexuální vykořisťování
- ◉ Zneužívání
- ◉ Prostituce
- ◉ Kuplířství
- ◉ Pornografie

ÚNOSY A PRODÁVÁNÍ

Článek 35

- ◉ Právo na ochranu před únosy, prodáváním dětí a obchodováním s nimi.

VYKOŘIŠŤOVÁNÍ

Článek 36

- ostatní druhy vykořisťování

MUČENÍ A TRESTY

Článek 37

- ◉ Zákaz mučení
- ◉ Lidské zacházení
- ◉ Zatčení
- ◉ Trestání
- ◉ Právní pomoc
- ◉ Kontakt s rodiči

DĚTŠTÍ VOJÁCI

Článek 38

- ◉ Přímá účast v bojových akcích
- ◉ armáda

ZOTAVENÍ DÍTĚTE

Článek 39

- ⦿ tělesné a duševní zotavení
- ⦿ sociální reintegrace dítěte

OBVINĚNÉ DÍTĚ

Článek 40

- ⦿ rozvíjení smyslu dítěte pro důstojnost a čest
- ⦿ znovuzачlenění dítěte

PRÁVO NA VĚTŠÍ DOBRO

- větší míra uskutečnění práv dítěte
 - Právní řád státu
 - Mezinárodní právo

INFORMACE O ÚMLUVĚ

- Část II, čl. 42
 - Právo na informace o této úmluvě ve státě, ve kterém dítě žije.

AHOJ, ÚMLUVO

ČÁST II

- Čl. 43 - Výbor pro práva dítěte
- Čl. 44 - Zprávy o přijatých opatřeních
- Čl. 45 - Mezinárodní spolupráce

ČÁST III

- ◉ Čl. 46 - všechny státy jsou zvány
- ◉ Čl. 47 - ratifikace Úmluvy
- ◉ Čl. 48 - Přístup k listině
- ◉ Čl. 49 - platnost Úmluvy
- ◉ Čl. 50 - změny v textu Úmluvy
- ◉ Čl. 51 - práce s výhradami k textu
- ◉ Čl. 52 - vypovězení Úmluvy
- ◉ Čl. 53 - uložení textu Úmluvy
- ◉ Čl. 54 - jazykové varianty Úmluvy